

Πρακτικών, έκδοση του Δήμου Κυθρέας, Λευκωσία 2019, σσ. 149-158). Είχα τη μεγάλη χαρά, τότε, να βρεθώ στην ίδια συνεδρία, ως εισηγητής, με δυο από τις αποφοίτους του Μεταπτυχιακού μας, τη Νίκη και τη Μαρία Π. Και ήξερα, ότι πλησίαζε να τελειώσει τη μονογραφία που ετοιμάζε εδώ και πολύ καιρό για τον Περδίο και το “Μαστίγιον”.

Αλλά, είπαμε, η ζωή – και του δασκάλου – δεν έχει μόνο φωτεινές μέρες και καλά νέα... Η Νίκη δοκιμάστηκε πολύ τα τελευταία χρόνια, καθώς έζησε από κοντά την πολύχρονη άνιση μάχη με την επάρατη ασθένεια μιας αγαπημένης ανιψιάς της, που έχασε τελικά, πριν από πέντε χρόνια. Και έφυγε και η ίδια, ξαφνικά, πριν από μερικές ώρες. Η κηδεία της θα γίνει αύριο, 17 Φεβρουαρίου, μεσούσης της πανδημίας...

Θα την θυμόμαστε για τη θετική της στάση και διάθεση, την εργατικότητα της, την καλοσύνη της. Και ελπίζω σύντομα να εκδοθεί και ο Περδίσος της, που τόσο αγαπούσε.

Στο καλό, κυρία Νίκη Χριστοδούλου μας...

Φωτογραφία, Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών, Λευκωσία

Τα λόγια που δεν είπαμε

της Ανθής Πέτσα - Σαββίδου

Είχα τόσα, μα τόσα να σου πω αλλά δεν πρόλαβα! Τώρα διερωτούμαι, αξίζει; Και δεν ξέρω από πού ν’ αρχίσω. Το «φευγιό» σου πονά... Πρωί πρωί της Δευτέρας 9 του Αυγούστου έφτασε το μαντάτο! Έφυγε ο Πέτρος... Αναπάντεχα και στον ύπνο του... Ανώδυνα, ανεπαίσχυντα, ειρηνικά! Αδύνατον, Απίστευτο.

Βρίσκομαι ακόμα μήνες μετά, στην άρνηση, χρειάζομαι χρόνο για την αποδοχή, την παραδοχή, την διαχείριση..... Σε βλέπω με τα μάτια της ψυχής μου εκεί, στη μακρινή Αμερική που διαλέξατε εσείς, τα δυό και μοναδικά μου αδέρφια, να συνεχίσετε την ζωή σας και να ριζώσετε, όταν η Κυθρέα εάλω... Είχατε πει, τότε, «Αμερική ή Λευκωσία, καμμιά διαφορά, αφού δεν μπορούμε να ζήσουμε στην Κυθρέα». Και εμείς εδώ, οι αφελείς, το αποδεχτήκαμε αδιαμαρτύρητα...

Και συνέχισατε τη ζωή σας με το ένα πόδι εκεί και το άλλο εδώ. Να ενημερώνεστε για τα «τεκταινόμενα» στο εθνικό θέμα, για την Κυθρέα, για τους παιδικούς φίλους, για ό,τι συνέβαινε στον οικογενειακό και κοινωνικό περίγυρο, να συμπάσχετε στις χαρές και στις λύπες μας, με όποιο τρόπο μπορούσατε. Οικογένεια μιας γροδιάς, αγαπημένοι και μονιασμένοι.

Κάθε χρόνο γιορτή στο σπίτι μας με τον ερχομό σας! Η μεγάλη σου αγάπη, να ανακαλύπτεις άγνωστες γωνιές της ελεύθερης Κύπρου, να απολαμβάνεις το κυπριακό τοπίο, να το κουβαλάς μαζί σου... Προορισμός κάθε παραμελημένο

χωριουδάκι κάθε καφενεδάκι όπου άνετα κουβέντιαζες με όλους τους θαμώνες. Ούτε λειπό δεν άφηνες αναξιοποίητο. Και κάθε φορά η καθιερωμένη επίσκεψη στην Κυθρέα και τον Πενταδάκτυλο, για αναβάπτισμα.

Τις αρχές και τις αξίες, τις ευαισθησίες και την αγάπη για τη γη και τον τόπο μας που οι γονείς μας μάς δίδαξαν, τις κουβαλούσες μαζί σου... Σπούδασες, δούλεψες, πέτυχες επαγγελματικά και ευτύχησες να αξιωθείς παιδιά και εγγόνια που τώρα δρηνούν το χαμό σου. Η μεγάλη σου αδελφή, σήμερα Πέτρο, δεν μιλά για τον Πέτρο Χρ. Πέτσα, τον επιχειρηματία, τον σύζυγο, τον οικογενειάρχη αλλά για τον Πέτρο, τον ιδιαίτερο, της ανοιχτής καρδιάς και τη μεγάλη ψυχής που αγαπούσε την Ελλάδα και που στον ζεστό σου τάφο σε συντοφεύει μια Ελληνική σημαία, σεβασμός από τα παιδιά σου στις αρχές που πρέσβευες.

Το σπίτι σου ορόσημο για την περιοχή και αλλιώτικο - κυκλαδίτικα χρώματα κυπριακές καμάρες - σκηνικό που μύριζε Ελλάδα. Ο δε απέραντος κήπος σου με τις πέργολες και τις κληματαριές μια αγκαλιά Κυθρέας. Η λεμονιά σου σου έφερνε δύμησες της αυλής μας και η μαυρομμάτα σου το αυλάκι στο ξωπόρτι, για αυτό και τις ντάντευες και τις κουβαλούσες στη ζεστασιά του σπιτιού το χιονισμένο καταχείμωνο για να αντέξουν ως την επόμενη άνοιξη.

Παρά τις τόσες επαγγελματικές υποχρεώσεις σου και το βεβαρυμένο ωράριό σου, εύρισκες χρόνο για τα «δικά» σου: τα δέντρα σου, τις «ρέντες» και τα ζαρζαβατικά σου λες και βρισκόσουν στα χωράφια της Βώνης. Παρακολουθούσαμε κι εμείς εδώ από μακριά να μεγαλώνουν οι μελιτζάνες, οι ντομάτες και τα κολοκύδια! Πόση χαρά συσσωρεύες, όταν κάθε Κυριακή πρωί, στην άκρη του κήπου σου σ' ένα τραπεζάκι αράδιαζες τα λογιών λογιών καλούδια της πλούσιας παραγωγής σου για να φιλέψεις τους περαστικούς που τα περίμεναν και τα απολάμβαναν. Που κι όταν εσύ έφυγες, φρόντισαν τα παιδιά σου να συνεχίσουν να τα απολαμβάνουν γνωστοί και άγνωστοι, στη μνήμη σου!

Πέτρο μου, χαίρομαι που είσαι ο μικρός μου αδελφός, αλλά λυπούμαι γιατί δεν σε χόρτασα! Μικρή σαν ήμουνα, έπαιζα το ρόλο της μικρούλας μαμάς και σε ντάντευα... Το ίδιο συνέχιζα και συνεχίζω και τώρα, να νοιάζομαι εσένα και τον Μίκη μας... Η σκέψη πως είσαστε πάντα μαζί και αχώριστοι καταλάγιαζε τους φόβους μου. Από τον καταραμένο αυτό Αύγουστο όμως έφυγε ένα μας κομμάτι, μας λείπεις, μου λείπεις τρομερά...

Ξέρω όμως πως η Παναγία μας που από μικρό σε ξεχώρισε όταν στα τέσσερα σου χρόνια σε οδήγησε στο άγνωστο για σένα σπιτικό της στην Κυθρέα για να σου δώσει την ευλογία της, θα ήταν εκεί στην πόρτα του Παραδείσου στις 9 του Αυγούστου για να σε υποδεχτεί... Άλλωστε θυμάσαι πως αστεϊζόμενοι καμιά φορά σου λέγαμε πως κέρδισες την θέση σου στον παράδεισο κριτικάροντάς σε γιατί κοντά σου πάντα εύρισκε όποιος είχε ανάγκη, τον άρτον τον επιούσιον!

Καλό ταξίδι, αγαπημένε μας! Γλυκός να είναι ο ύπνος σου...

